

Briefadvies over de wijziging van het verdrag tot verbetering van de verbinding tussen het Julianakanaal en het Albertkanaal

MORA Advies
SARiV Advies 2012/19
SARO Advies 2012/12

3 september 2012

Mobiliteitsraad

Wetstraat 34-36 • 1040 Brussel • T +32 2 209 01 25 • info@mobiliteitsraad.be • www.mobiliteitsraad.be

Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen

Boudewijnlaan 30 bus 81 • 1000 Brussel • T. + 32 2 553 01 81 • sariv@iv.vlaanderen.be • www.sariv.be

Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed

Koning Albert II-laan 19 bus 24 • 1210 Brussel • T. 02 553 64 61 • saro@vlaanderen.be • www.sarovlaanderen.be

Adviesvraag: Voorontwerp van instemmingsdecreet met het verdrag tussen het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden tot wijziging van het verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden tot verbetering van de verbinding tussen het Julianakanaal en het Albertkanaal

Adviesvrager: Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Ontvangst adviesvraag: 9 augustus 2012

Adviestermijn: 30 dagen

MORA

Goedkeuring na schriftelijke procedure: 31 augustus 2012

Kenmerk: MORA Advies

SARiV

Goedkeuring/bekrachtiging raad: 3 september 2012

Kenmerk: SARiV Advies 2012/19

SARO:

Goedkeuring na schriftelijke procedure: 3 september 2012

Kenmerk: SARO Advies 2012/12

Aan mevrouw Hilde Crevits
Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken
Koning Albert II-laan 20
1000 Brussel

uw bericht van
8 augustus 2012

uw kenmerk
1M2B5E/DBE/U/2012/
00104

ons kenmerk

bijlagen

vragen naar / e-mail
Freddy.Evens@iv.vlaanderen.be

telefoonnummer
02 553 01 81

datum
3 september 2012

Betreft: Briefadvies over het voorontwerp van instemmingsdecreet met het verdrag tussen het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden tot wijziging van het verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden tot verbetering van de verbinding tussen het Julianakanaal en het Albertkanaal

Mevrouw de minister,

Tijdens haar vergadering van 20 juli 2012 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van instemmingsdecreet met het verdrag tussen het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden tot wijziging van het verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden tot verbetering van de verbinding tussen het Julianakanaal en het Albertkanaal (hierna: "het Verdrag"). De ondertekening van het Verdrag is voorzien voor september 2012. Zij gelastte u het advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV), de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) en de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO) (hierna: "de Raden") in te winnen. Na bespreking op de vergadering van SARiV op 3 september en een schriftelijke procedure door MORA en SARO afgesloten op respectievelijk 31 augustus en 3 september 2012 keurden de Raden dit advies goed.

Het Verdrag is een exclusief verdrag dat enkel een materie regelt die tot de bevoegdheid behoort van het Vlaams Gewest, zoals werd bevestigd in de Werkgroep Gemengde Verdragen. Het vormt een interessant voorbeeld van het optreden van de deelstaat Vlaanderen als autonome internationale actor. In de preambule is dit expliciet opgenomen in de laatste considerans.

Het betreft een wijzigingsverdrag van het in 1961 gesloten verdrag tussen België en Nederland, zoals aangepast in 1989.¹ Het houdt een schrapping in van de in artikel 10 voorziene reservatiestrook voor het graven van het Cabergkanaal dat over vier kilometer zou lopen en zo het Albertkanaal met het Julianakanaal zou verbinden.

¹ Verdrag tussen België en Nederland tot verbetering van de verbinding tussen het Albertkanaal en het Julianakanaal, B.S. 20 augustus 1962.

Meestal worden verdragen in besloten kring onderhandeld en kan de burger pas kennis nemen van de overeenkomst als alle afspraken reeds in officiële documenten zijn vastgelegd. Aan het tot stand komen van het Verdrag ging echter een breed consultatieproces vooraf. Voor deze verdragswijziging is er een groot draagvlak bij alle betrokken instanties - zoals o.m. de beide provincies Limburg², de verschillende gemeenten en steden, alsook het Waals Gewest³, die allen vertegenwoordigd waren in de werkgroep 'Cabergkanaal'. Deze laatste formuleerde onder leiding van het Beneluxsecretariaat in 2010 een gemeenschappelijk advies m.b.t. schrapping van de reservatie van het tracé voor het Cabergkanaal.⁴ De Raden merken tevens op dat dit dossier aan hen wordt voorgelegd op het moment dat het Verdrag nog maar ambtelijk is gearafeerd en nog niet ondertekend, zodat "in principe" de mogelijkheid nog open blijft om eventuele aanpassingen te doen. Verdragen worden anders pas voorgelegd voor advies na de ondertekening, zodat de impact van de adviesverlening slechts zeer beperkt is en enkel kan focussen op de tenuitvoerlegging van het voorliggend verdrag. De Raden geven er de voorkeur aan om zo vroeg mogelijk in een dergelijke procedure te worden betrokken, zodat hun advies een grotere impact zou kunnen hebben.

De memorie van toelichting verwijst naar de bovengenoemde adviesnota, die stelt dat de baten van het graven van het Cabergkanaal niet groter zijn dan de kosten én dat intussen door de uitbreiding van de capaciteit van het sluizencomplex van Ternaaien andere voldoende ingrepen zijn gebeurd ten behoeve van de scheepvaart.

De schrapping van de reservatiezone voor het Cabergkanaal maakt een duurzame en integrale gebiedsontwikkeling mogelijk. Deze ruimtelijke ontwikkeling maakt deel uit van het grensoverschrijdend gebiedsgericht strategisch plan Albertknoop. Door de schrapping van het Cabergkanaal komt er ruimte vrij voor investeringen in bedrijventerreinen, leemontginning en de ontwikkeling van groen- en woonzones. De leemontwikkeling – die moet kaderen in het delfstoffenplan voor leem - zal beeldbepalend zijn voor meer dan 10 jaar. Nadien komt als nabestemming een watergebonden regionaal bedrijventerrein in beeld. Dit bedrijventerrein moet opgenomen worden in de doelstelling van het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA)-project.

Bovendien wordt artikel 10 niet louter geschrapt. Het wordt vervangen en de nieuwe tekst (artikel 1 van het Verdrag) bevestigt het belang van het behoud van de scheepvaartrelatie tussen het Albert- en het Julianakanaal en vermeldt in het eerste lid tevens het engagement van Nederlandse zijde "*om indien een onderbouwde behoefte ontstaat om tot aanpassing van deze scheepvaartrelatie te komen, deze behoefte en mogelijke oplossingen (te) onderzoeken conform de procedures die daarvoor op dat moment nationaal gelden*".

Gezien de analyse van de betrokken partijen, de brede steun voor het schrappen van het tracé op het terrein en het bestendigen van de scheepvaartrelatie, gaan de Raden akkoord met het voorontwerp van instemmingsdecreet met het verdrag tussen het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden tot wijziging van het verdrag tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden tot verbetering van de verbinding tussen het Julianakanaal en het Albertkanaal.

² Dit voorstel werd opgenomen in het gezamenlijk Limburgcharter dat de provincies ondertekenden op 9 december 2008.

³ Vr. en Antw. Waals Parlement 2009-2010, 22 maart 2010, 7-9 (Vr. nr. 95 LEBRUN).

⁴ BENELUX, Gemeenschappelijk advies m.b.t. de schrapping van het tracé voor het Cabergkanaal. [[http://www.benelux.int/docs/act0181_adviesnotacabergkanaal\(web\)_nl.pdf](http://www.benelux.int/docs/act0181_adviesnotacabergkanaal(web)_nl.pdf)]

Hoogachtend,

Namens de Mobiliteitsraad,

(getekend)

Daan Schalck
Voorzitter MORA

(getekend)

Frank Van Thillo
Secretaris MORA

Namens de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen,

(getekend)

Prof. Dr. Jan Wouters
Voorzitter SARiV

(getekend)

Freddy Evens
Secretaris SARiV

Namens de Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed,

(getekend)

Filiep Loosveldt
Voorzitter SARO

(getekend)

Bea Kayaerts
Secretaris SARO